A°. 1837. N°. 11.

Woensdag, den 8sten Februarij.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 7 Februarij 1837.

Bij Besluit van Zijne Majesteit den Koning, van den 1sten December, a° p°., N°. 2, is aan den Heer Mr. G. GRAAF SCHIMMELPENNINCK, ten gevolge van deszelfs daartoe gedaan verzoek, *eervol ontslag* verleend uit de betrekking van *Secretaris van Staat*, en onder dankbetuiging voor de als zoodanig bewezene diensten, toegekend den rang en titel van MINISTER VAN STAAT, en is voorts den *Minister van Binnenlandsche Zaken* Mr. H. J. BARON VAN DOORN VAN WESTKAPELLE, tot SECRATARIS VAN STAAT benoemd.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

*

Gouvernements Secretarij.

Postkantoor.

Tot narigt van het publiek dient, dat Z. M. Transport-Schip *PRINS WILLEM FREDERIK HENDRIK*, gekommandeerd door den Kapitein Luitenant ter Zee C. VAN DER HART, de reis naar *Curaçao*, zal aannemen op Woensdag den 8sten Februarij aanstaande, en dat het brieven-paket voor gemelde Bodem bestemd, zal worden gesloten op den datum voornoemd, des voormiddags ten 12 uren.

Paramaribo, den 3 Februarij 1837.
De Post-Beambte,
D. VAN LENNEP CAMP.

Advertentien.

(2631) M. A. KEIJSER, zal op Vrijdag om 9 uren, verkoopen: PROVISIEN, STUKGOEDEREN, Kopie beslag en vloer Planken van den Grond *Hanover*, Pik en Teer.

(2090) D. J. SANCHES vertrekt.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 3den dezer, het Schip *Noord-Holland*, Kapt. H. K. Ruijt, hebbende 37 dagen reis; Passagiers: de Tweede Luitenant der Artillerie Boer, met 70 Manschappen, bestemd voor de dienst in de West-Indie, benevens den Heer Picard, van Amsterdam.

Idem, de Engelsche Sloep *Fan Fan*, Kapt. L. C. de Wit, van Demerary, hebbende 7 dagen reis; Passagier: den Heer A. Cameron.

Den 4den, het Schip *West-Indien*, Kapt. J. J. Boon, hebbende 36 dagen reis; Passagier: den Heer D. Aletrino.

Idem, het Schip *Astrea*, Kapt. J. A. de Lang, hebbende 42 dagen reis.

Den 5den, het Schip *Jeannette*, Kapt. Thomas Bodeman Hz., hebbende 38 dagen reis.

Den 6den, het Schip *Het Vertrouwen*, Kapt. C. Zaal, hebbende 39 dagen reis; Passagiers: de Heeren Hendrik Cornelis Broos en Jan Keesen.

Idem, het Schip *de Jonge Willem*, Kapt. W. Hasselaar, hebbende *HONDERD* dagen reis; Passagiers: de Heer M. German, Officier van Gezondheid, Mejufvrouwen S. A. Vlier, H. Frijmersum, de Heeren J. A. Serquet, D. Vogel, A. Pereira en Familie, benevens de Luitenant Kessels, met 67 Manschappen, bestemd voor de dienst in de West-Indien. Allen van Amsterdam.

Nieuwstijdingen.

Nederlanden.

BREDA, den 17 December.

Sedert de laatste dagen van October heeft men zeer nabij Leipzig het schouwspel van eenen aardbrand. Niet ver van de zoogenaamde Looijerspoort was namelijk door den eigenaar van een weiland, aan de Jarde eene turflaag ontdekt en eene massa uitgegraven turf opgestapeld, die door eene onbekende oorzaak sints den 28sten October in brand is geraakt en in weerwil van de aangewende pogingen tot blussching, tot nu toe is blijven voortgloeijen. Men stelt thans alle middelen in het werk om de nabijgelegen gebouwen voor vernieling te bewaren.

— De heer *Deane*, de bekende engelsche ondernemer van het door middel eener duikersklok opvisschen van gezonken voorwerpen, is thans bezig in Ierland zijne kunst te beproeven, hebbende hij uit het bij Limerick gezonken vaartuig Instrinsic alreeds voor bijna 200 pond. sterl. aan koper en andere goederen opgehaald.

— In vroegere dagen zijn in Groot-Brittannie ook andere dan lood-, tin- of steenkolen-mijnen bewerkt, doch heeft men, voornamelijk uit hoofde dat de kosten het product niet vergoeden, de verdere uitgraving meerendeels gestaakt. Thans doet lord Dunally op zijne niet ver van Nenagh in Ierland gelegene bezittingen door eene kompagnieschap eenige zilvermijnen bewerken, tot welk einde vele groote smeltovens worden aangelegd, om het uit de mijnen voortkomende erts te smelten, waarvan men zich de beste uitkomst belooft, en welke onderneming in allen gevalle voor honderde behoeftigen uit den omtrek een middel van bestaan oplevert.

— Op den 16den Augustus dezes jaars overleed in het Boheemsche dorp Klenowiz een metselaar, in den ouderdom van 115 jaren. Hij was een klein zwakkelijk man, die gaarne danste en brandewijn, gebruikte, doch zonder ooit beschonken te zijn. Nog voor twee jaren verscheen hij op iedere danspartij, en in de maand Junij 1834 was hij naar het zeven uren van daar gelegen stadje Kruman gewandeld. Hij was een arbeidzaam, altijd opgeruimd mensch en was met zijn 50ste jaar in den echt getreden. Van zeven kinderen zijn nog drie in leven, onder welke twee krankzinnige. Zijn gehoor ging eerst in dit jaar verloren, ook werd hij toen zwak van gezigt, doch bleef zijn hoofd geheel met haar bedekt; hij was altijd zeer spraakzaam met zijne buren en liet zich het eten goed smaken. Vier weken voor zijnen dood werd hij bedlegerig en stierf aan verzwakking. Zijn geheugen bleef hem tot in de laatste oogenblikken bij, en hij verhaalde gaarne wat hem in zijne jeugd voor honderd jaren en later was overkomen.

— Aan de bezoekers van het groote koffijhuis the Duke of Clarence te Londen is dezer dagen een voorbeeldelooze schrik aangejaagd. Terwijl al de habitues zich vreedzaam vermaken met spelen, drinken, enz. breekt plotseling, omstreeks 10 uren des avonds, een paard, dat met eene chais, waarin de voerman, eene dame en hare dochter waren gezeten, aan de hol was gegaan en zich voor het tuig had losgescheurd, door de deur van het wijnhuis en stort te midden der vrolijke drinkers in de voorzaal neder. Zich na velerlei spartelingen en uitdeling van schoppen, aan de naar alle rigtingen wegstuivende gasten, op de beenen geheven hebbende, deed het paard allerhande sprongen om weder naar buiten te komen; zoo wierp het zich ten laatste halfverblijf over de toonbank, sloeg met den eenen poot door een glasruit, haalde met den anderen eene menigte flesschen en glazen rinkelende naar beneden, en stortte eindelijk achter over op den vloer en brak het dijbeen; nu sleepte men het op straat en sloeg het daar dood. Gelukkiglijk is geen der aldaar ontstelde personen ernstig gekwetst geworden.

— Uit Arnhem, schrijft men van den 16den December:

„Laatstleden Zaturdag is in de nabijheid van het dorp Rheden een Das gedood, zijnde een wijfje. Dit dier was zoo groot als de grootste jagthond en zoo zwaar dat één man hem niet kon dragen. De honden dorsten hem niet aan, en het gelukte den jagers eerst met het derde schot hem doodelijk te treffen. Men herinnert zich, dat eenigen tijd geleden, een dusdanige groote Das in de provincie Overijssel is geschoten."

— Een kwartier uurs van het stadje Doetichem, graafschap Zutphen, ligt eene boerenplaats, Vels genaamd; aldaar woont eene boerin, die in 1732 geboren werd en dus honderd en vier jaren oud is; zij kan nog goed slapen, kleed zelfs zich aan en uit, en is buitengewoon gezond en opgeruimd voor hare jaren; hare schoondochter betuigde, een arm vol vlas, door eerstgenoemde gesponnen, voorhoudende, dat zij hare kost ruimschoots verdiende. Het vorige jaar had zij op het land korenschooven helpen binden. Zij had reeds lang gebrild, zeide zij; en op de vraag, hoelang dit dan reeds was, kreeg men ten antwoord: ja, al bij de twee jaren. Zij is het leven nog niet moede, maar wenscht zelfs nog wat jonger te zijn.

— Uit Weenen wordt melding gemaakt dat de koning van Napels aan zijne bruid, de aartshertogin Theresia, als speldegeld, maandelijks 4,000 dukaten had toegelegd.

en in geval van weduwschap een paleis met 12000 dukaten inkomen verzekerd.

Volgens brieven uit Görtz had de hertog van Angoulême, na den dood van Karel X alle fransche orden van den overledenen koning aan zijn neef geschonken. In een bijzonder schrijven uit Görtz komt een verhaal voor, betreffende een lid der Napoleontische familie, de prinses Elise Bacciochi namelijk, dochter van Napoleons zuster, vorstin van Piombino, welke het een uur van Görtz gelegen kasteel Canale bewoont. Deze vorstin, welke beschreven wordt als een meer mannen dan vrouwen-karakter te hebben, had zich bij gelegenheid der lijkbegrafenis van Karel X zeer onbetamelijk gedragen, zich in bonten opschik onder de menigte gemengd, en in de kerk zich bij de adelijke dames, die in rouwgewaad de lijkdienst bijwoonden, geplaatst, en zich daar tot ieders ergenis zoo onvoegzaam gedragen, als had zij, wordt er gezegd, hare vreugde over het uiteinde van den verbannen koning willen betoonen.

Frankrijk.

PARIJS, den 3 December.

Ter gelegenheid van het afsterven van den gewezen Koning van Frankrijk, wordt het volgende overzigt van zijn levensloop medegedeeld.

Karel X, geboren te Versailles den 9den October 1757, huwde den 16den November 1773, dus naauwelijks 16 jaren oud zijnde, *Maria Theresia* van Savoye, die den 2den Junij 1805 in Engeland overleed, na hem 2 zoons, de Hertogen van *Angoulême* en *Berry*, geschonken te hebben.

De eerste jaren, die hij in de wereld doorbragt, werden door de losbandigheid en wulpsheid gekenteekend, die gedurende de laatste jaren van *Lodewijk XV* bij het Fransche hof, aan de orde van den dag waren.

Toen in 1789 de alarmklok voor het volk geluid werd, wierp de graaf *van Artois* (zooals hij toen genoemd werd) zich als de tegenstander van elke nieuwigheid op. Tot president van een comité in de vergadering der Notabelen benoemd, was hij in strijd met *Lafayette* die er insgelijks deel van maakte. De geringe achting die hij bij het volk genoot, verminderde nog, toen hij den moed had de schandelijke administratie van *Calonne* te willen verdedigen. Het gemor van het volk sloeg tot oproer over, toen hij het edict op het zegel en grondbelasting voorstelde, en zijn vertrek uit het hof van rekening (*cour des aides*) ging toen van niet weinig gevaar verzeld.

Hij weigerde zijne benoeming in de Staten-Generaal aan te nemen, en verscheen eerst na den 14den Julij in de vergadering, maar weldra afgeschrikt door den voortgang dien de nieuwe denkbeelden maakten, verliet hij in den nacht van den 16den Julij zijne geheele familie en begaf zich met de Prinsen van het huis *van Condé* in ballingschap. Eerst ontbield hij zich te Worms, vervolgens te Mantua, van waar hij de Fransche officieren tot desertie aanzette, terwijl hij de hulp van keizer *Leopold* inriep. Te Olmutz bewerkte hij een verbond tusschen den Keizer en den Koning van Pruissen tegen het Fransche volk, en bij den inval der vreemde troepen in Champagne, voerde de graaf *van Artois* een geneelte der Fransche uitgewekenen aan.

Na den dood van *Lodewyk XVI*, door zijn broeder, den graaf *van Provence* (*Lodewyk XVIII*), tot Luitenant-Generaal van Straatsburg is benoemd, deed *Artois* eene reis naar St. Petersburg, waar *Catharina II.* hem hulptroepen beloofde. Gedurende den oorlog in de Vendée, landde de graaf *van Artois* door een Engelsch eskader beschermd, op het eiland Rhé aan en deed daardoor den burgeroorlog te feller ontbranden.

Onder de keizerlijke regering had de verzoening tusschen den graaf *van Artois* en den hertog *van Orleans* plaats. Zij verschenen te zamen aan het hof van St. James; *Artois* bleef tot in 1813 te Hartwell, bij den graaf *van Provence*, wien hij slechts eenmaal verliet, om een reis naar Zweden te ondernemen; en het was uit dit oord dat zij hun protest tegen de vestiging van het keizerrijk uitvaardigden.

Toen de aftogt uit Moskou plaats had, begaf de graaf *van Artois* zich naar Bazel, ging van daar naar Vesoul en eindelijk naar Parijs. De senaat vertrouwde hem het voorloopig bestuur, tot dat *Lodewyk XVIII* de constitutie aangenomen had. Hij teekende het verdrag waarbij Frankrijk tot zijne oude grenzen van 1792 terug gebragt werd, en gaf aan de vreemde Mogendheden al de door de Fransche bezette plaatsen terug. „Hij stemde er in toe om de zeemagt en het leger van Frankrijk te verminderen. *Lodewyk XVIII* kwam hierop in Frankrijk; maar op de tijding dat *Napoleon* te Cannes geland was en grooten voortgang maakte, vertrokken de Bourbons in den nacht van den 20sten Maart 1815 naar Gent, waar zij tot na den slag van Waterloo verbleven. Toen kwam de graaf *van Artois* te Parijs terug, werd president van het kieskologie van het departement der Seine en van het eerste bureau van de Kamer der pairs. Kort daarna de staatkundige loopbaan verlaten hebbende, leidde hij een afgezonderd leven tot na den dood van *Lodewyk XVIII*, wien hij onder den titel van *Karel X* opvolgde.

Ieder heeft nog te versch in het geheugen, wat er onder de regering van dien vorst is voorgevallen, en hoe hij op den 30sten Julij 1830 van den troon ontzet is, om zulks hier te behoeven te herhalen.

Allerlei.

Dat een ongedacht geluk dikwerf hoogst rampzalige uitwerkselen op den verkrijger kan te weeg brengen, is maar al te waar, en onder anderen nog onlangs uit twee voorbeelden gebleken. — De vrouw van eenen kruidenier te Parijs, won, voor eenigen tijd, eene quaterne van 38,000 franken in de Fransche Loterij, en stierf, door overmaat van onverwacht geluk, in het bureau van den loterij-houder. — Een hoogbedaagde grijsaard had lange jaren in de diepste ellende geleefd; geheel onverwachts erft hij eene som van 300,000 franken en zijn geluk berooft hem op eens van zijn verstand.

In een der Parijsche hotels leidt een rijk Engelschen een hoogst zonderlinge levenswijs. Sedert zes maanden gebruikt hij doorgaans, niets dan melk en ooft; slaapt alleen in een armstoel en kleedt zich bij uitsluiting slechts in linnen. Deze leefregel bestaat hij overigens even rijkelijk alsof hij het eerste en beste genoot, wat het logement kan opleveren. Een Engelschman is alleen voor zulk eene bizarrerie vatbaar.

Het Nijlfeest in Egijpte. In Augustus heeft in Egijpte een groot nationaal feest plaats. Alsdan heeft de Nijl deszelfs hoogsten stand bereikt, en besproeit, door middel van werktuigen opgevoerd, en door duizend kanalen geleid, de weiden en velden, uithoofde waarvan hem alles als eene godheid huldigt. Zoo deden de oude Egyptenaren vóór 3–4000 jaren, en even zoo doen de hedendaagsche. Van alle zijden stroomen duizenden naar de oevers heen. De onder-Koning begeeft zich met zijnen luisterrijken hofstoet naar het eiland Raudha bij Kaïro; duizend vaartuigen doorkruisen elkander; de lucht weêrgalmt van trompetgeschal, en de nacht wordt door dansen en juichtoonen in een vrolijken dag herschapen. Alle masten der schepen zijn met lampen en transparenten behangen, en van uit den kabbelenden vloed, worden die lichten duizendvoudig terug gekaatst. Nog is de mond van het kanaal, dat het water van den Nijl naar Kaïro leidt, gesloten; alles dringt zich naar denzelven toe. Daar geeft de Onder-Koning het teeken, om de balken weg te nemen. Pauken en trompetten verkondigen zulks den volke. Een salvo uit zwaar geschut doet dit den verst verwijderden kennen. Hetgeen den vloed tegenhield vliegt plotseling omhoog, en ongehinderd stroomt het water naar Kaïro. Nu werpt de onder-koning geld in het kanaal. Bekwame duikers halen hetzelve daaruit en brengen het in triumf terug. Te gelijk met het wassen van den vloed, wast ook het jubelen des volks, en de gemeenzaamheid tusschen aanzienlijken en geringen is zoo groot, dat er schier geene standen meer schijnen te bestaan. Zoo stamt in Egijpte een volksfeest tot eenstemmige vreugde.

Stand der Maan.

5	*Februarij*	NIEUWE MAAN.
12	»	EERSTE KWARTIER.
20	»	VOLLE MAAN.
28	»	LAATSTE KWARTIER.

Watergetijen.

		Hoog Water.		Laag Water.
8	WOENSDAG.	's mor. 8-33	's av.	2-35
9	DONDERDAG.	» 9-21	»	3-24
10	VRIJDAG.	» 10-15	»	4-15
11	ZATURDAG.	» 11-06	»	5-06

Ter Drukkerij van GEZUSTERS SERRE.